

EFFE BOMEN

Dick de Jong

WACHTEN TOT SINT-JUTTEMIS... Dat overkomt me de laatste tijd veel; te veel. Zoals de meesten van u weten ben ik naast de publiciteitsmedewerker van het museum ook een van de vier bestuursleden, waarbij ik de functie van penningmeester vervul. Een boeiende functie, die naar ik vrees een uitdagende functie gaat worden. Dan denk ik aan alle aangekondigde nieuwe maatregelen (btw-verhoging voor cultuur, minder subsidiebudget, een dunner wordende spoeling, extra overheidsbezuinigingen ingaande komend jaar, enzovoort). Ik zie dit overigens niet als een probleem. Wel als een boeiende mogelijkheid om toch 'het museum in de lucht te kunnen houden'.

Bij die functie van penningmeester, gecombineerd met die van publiciteitsfunctionaris, hoort ook dat je regelmatig contacten moet hebben met derden. Banken, dagbladuitgeverijen, advertentieverkopers, tijdschriftredacties, adviseurs op allerlei gebied, musea-ondersteunende instellingen en meer. En vaak, te vaak, krijg je dan te horen: 'er zijn nog zoveel wachtenden voor u...'. En dan komt die Sint Juttemis om de hoek kijken. Want, het duurt langer dan je tijd hebt, de verbinding wordt ineens verbroken, men kan geen antwoord geven op je vraag en je moet opnieuw 'in de wacht'. Tot Sint-Juttemis...

VRIJWILIGERSBIJEENKOMST

Donderdag 19 september 2024 was de jaarlijkse vrijwilligersdag. Iedereen die als vrijwilliger aan het museum is verbonden kreeg een uitnodiging voor een gezellig samenzijn, een lekkere hap en natuurlijk een drankje. Uiteraard met partner. Enerzijds een soort verwendag, anderzijds een gelegenheid om eens met je collega's, die je door de wisseldiensten misschien nooit spreekt, te ontmoeten. Er zij door het jaar heen meer bijeenkomsten (rond de jaarwisseling en twee keer in de loop van het jaar om bij te praten). Die hebben echter nadrukkelijk tot doel 'familie maken'. Zoals dat in de culinaire wereld ook zo vaak gebeurt: van schaalteje of pannetje 1 in schaalteje of pannetje 2 en dan weer teruggieten. De producten kennis met elkaar laten maken, aan elkaar laten wennen. Dat geeft vaak heel goede resultaten in de kookwereld. Deze septemberbijeenkomst heeft vooral een feestelijk karakter. Met lekker eten, heerlijke drankjes en wat beslist ook vermeld moet worden, het weer speelde geweldig mee. Het werd een prachtige nazomeravond. En iedereen ging ook nog eens met een goodiebag huiswaarts.

Het was in alle opzichten een avond met goede ingrediënten: erg gezellig, mooi nazomerweer en lekkers om te eten en te drinken.

PODCAST

Rike Dankers heeft meegewerkt aan een podcast. Dat deed ze vanuit haar functie als coördinator collectieregistratie.

In de podcastaflevering gaat het om de wereld van de datawerkplaatsen. Hoe leg je bijvoorbeeld een 'damesneusdoekje' vast in je collectieregistratie? Rike Dankers noemt het een 'Nine-help-momentje'. Samen met datacleaner Nine Claassen van Datawerkplaats Zuid-Holland werkt ze aan eenduidige beschrijvingen, waardoor de collectie makkelijker vindbaar wordt, zowel voor de organisatie zelf als online. Wist je dat musea en andere erfgoedinstellingen in Nederland kosteloos bij de datawerkplaatsen kunnen aankloppen? Luister naar de ervaringen van coördinator collectieregistratie Rike:

<https://netwerkdigitaalergoed.nl/nieuws/paulus-en-de-nijs-op-reis-hoe-het-damesneusdoekje-een-datacleaner-uitdaagt-bij-de-collectieregistratie-van-museum-de-koperen-knop/>

OPENING EXPOSITIE VOGELS IN TREK

In het museum is een nieuwe expositie. Afgelopen zaterdag is deze op een heel bijzondere wijze geopend, door een gelegenheidskoor dat een viertal speciale vogelliederen ten gehore heeft gebracht.

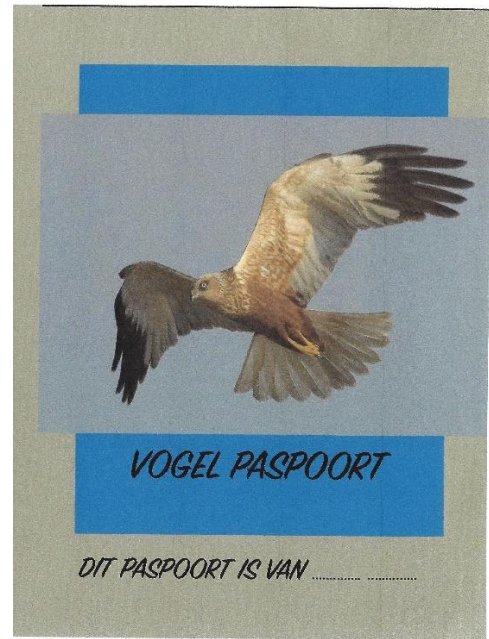
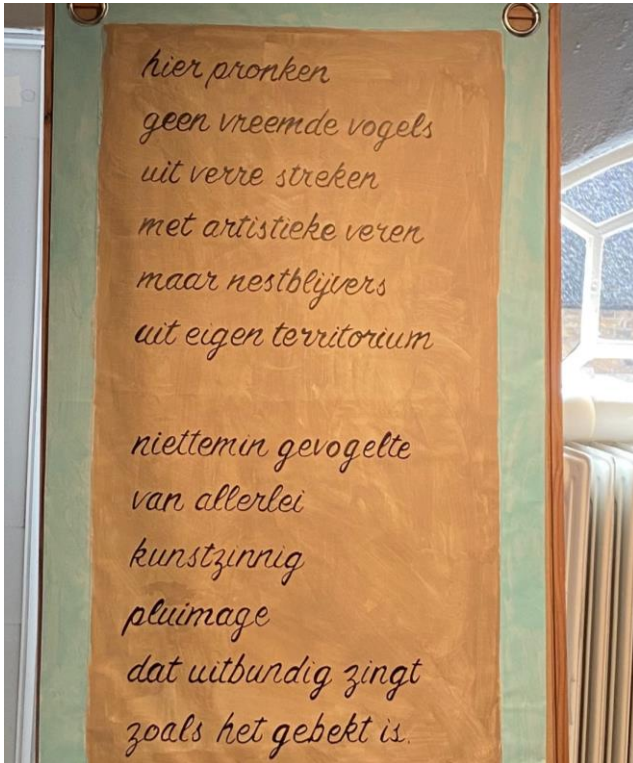

De expositie staat in het teken van vogels. Vogels in hun natuurlijke omgeving en vogels in de kunst. Het draait daarbij met name om trekvogels en ook om andere, aantrekkelijke vogels. De expositie bestaat uit twee onderdelen: vogels zoals beeldend kunstenaars ze zien en vogels, zoals ze voorkomen in de natuur.

In het educatieve deel gaat het om vogelgroepen, waarbij een vogelpaspoort beschikbaar is voor de kinderen, waarmee het kijken, doen en beleven een extra impuls krijgt. In zes groepen of soorten trekvogels wordt uitgelegd wat vogeltrek precies is en waarom die plaatsvindt.

Bij het onderdeel vogels in de kunst is gestreefd naar een diversiteit aan vormen en disciplines. Hierbij is werk te zien van Agnes de Kok, Astrid Streng, Bartha de Kok, Corry Kooy, Nico Blokland en Niek van Lopik.

Links de entreetekst bij de expositie en hierboven het omslag van het vogelpaspoort voor kinderen.

(UIT)VOGELDAG

Dick de Jong

VAN KNOP NAAR BOS

speciale UITVOGELDAG... rond de expositie vogels in trek:

- Braakballen pluizen 11.00-12.30 uur - voor kinderen **GRATIS**
- Natuurwandeling met gids 13.00-15.00 uur **GRATIS**
- Powerpoint presentatie De trek van de Kievit **GRATIS**

Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard Matenaweg 1 Papendrecht voor 16 oktober 2024 aanmelden bij educatie@nvw.eu of koperenknop@koperenknop.nl

- Vogelhuisjes schilderen voor de jeugd inloop 13.00-15.00 uur **GRATIS**
- Museum en expositie open van 11.00-17.00 uur **GRATIS**

Museum De Koperen Knop, Binnen-dams 6, Hardinxveld-Giessendam. Aanmelden schilderen vogelhuisjes voor 16.10.2024 koperenknop@koperenknop.nl

UITVOGELDAG 19 OKTOBER 2024

NOG EVEN, TOT EN MET 28 SEPTEMBER 2024, IS OP DE ETAGE DE EXTRA EXPOSITIE TE ZIEN VAN WERK VAN BEELDEND KUNSTENARES CORRY KOOY. DIT IS TE KOOP.

DE EXPOSITIES DAARNA

KERSTGROEPEN

Een unieke en verrassende verzameling groepen van figuren uit het Bijbelverhaal rond de geboorte van Jezus. Een kerstexpositie van groepen en stallen voor het hele gezin, aansluitend bij de genoeglijke decembermaand.

30.11.2024 t/m 18.01.2025

80 JAAR VRIJ

Een expositie over de Alblasserwaard in oorlogstijd. Centraal hierin staat een aantal diorama's, die bij de bezoekers de sfeer van toen laten beleven. Met afbeeldingen, voorwerpen en teksten.

01.01.2025 t/m 10.05.2025

Op dit moment wordt al volop gewerkt aan het expositieprogramma voor 2025 en ook voor de daarna volgende jaren zijn er al ideeën en activiteiten in ontwikkeling. De hierbij genoemde onderwerpen zijn Insecten, schoenen en scheepswerven. Meer informatie volgt later. Ook over de extra activiteiten bij een expositie. U wordt dan geïnformeerd via de nieuwsbrief Beknopt, via de website van het museum en via de media. Op Facebook en Instagram vindt u telkens de korte termijn informatie. Ook de bij een expositie georganiseerde extra activiteiten worden hier vermeld.

OP DE BRADERIE & PUBLICITEIT ALGEMEEN

BRADERIE

Dit jaar was het museum voor het eerst weer aanwezig op de braderie in Hardinxveld-Giessendam. Jaren terug gebeurde dat wel meer, waren we als museum ook te vinden op de Boerenlanddag, of zoals dat toen nog heette Fokveedag. Maar door het ontbreken van voldoende menskracht om daarbij ter plekke aanwezig te zijn, is met dit soort publiciteit gestopt.

PUBLICITEITSFUNCTIE

De Koperen Knop staat bekend om zijn goede manier van het aan de weg timmeren, om bezoek te trekken. Dat moet in de toekomst zeker zo blijven. Maar dan moet het wel anders gaan. Het aantal uren dat thans in de pr-functie wordt gestoken is veel. Op dit moment wordt gewerkt aan een notitie over de publiciteitsfunctie, waarbij deze wordt opgedeeld in drie onderdelen, die grofweg neerkomen op het schriftelijke werk, de digitale mogelijkheden en de interne pr, op de kwaliteit van de organisatie gerichte publiciteit.

DIT MAG NOOIT WEG

Edith van der Hoogt-Drinkwaard

INLEIDING

Inmiddels komt de rubriek 'Dit mag nooit weg' aardig op stoom en dat is ook niet zo verwonderlijk, want bijna iedereen heeft wel een object, klein of groot dat binnen die categorie valt. Wij hebben allemaal wel iets in bezit dat ons - om wat voor reden dan ook dierbaar is - en het is mooi om dat gevoel ook op anderen over te brengen. Een mooi verhaal in Beknopt leent zich

daar uitstekend voor en Dick van der Linde geeft hier in dit septembernummer graag gevolg aan door ons mee te nemen in zijn liefde voor de voor hem onweerstaanbare speelgoedautootjes Dinky Toys.

Hij staat daar overigens niet alleen in. In 2015 wijdde museum De Koperen Knop al een succesvolle expositie aan dit unieke collectorsitem. En hoewel in de vijftig en zestiger jaren dit speelgoed vooral was voorbehouden aan jongens voelde ik mij (Edith van der Hoogt) als meisje – opgegroeid in die periode – ook aangetrokken door de schoonheid van deze hebbedingetjes op vier wielen.

Geniet mee met Dick in onderstaand verhaal over zijn blijvende affectie voor Dinky Toys, die bovendien de kiem heeft gelegd voor zijn levenslange liefde voor 'echte' auto's .

HET VERHAAL VAN DICK

Wij zijn, als gezin in 1959 vanuit Utrecht verhuisd naar Giessendam, de geboorteplaats van mijn moeder. Voor haar voelde het als thuiskomen en ook ik vond hier als kind mijn thuis. Dat er in ons dorp twee mooie speelgoedwinkels waren die Dinky Toys en Corgi Toys verkochten zal daar zeker aan hebben bijgedragen. Die van Marius Boogaard en die van Hendrik Blokland. De laatste met een verdieping waarop allerlei speelgoed te vinden was. De liefde voor auto's zat er overigens al op jonge leeftijd in. Het kostte mij weinig moeite om de diverse automerken te herkennen. Mijn belangstelling ging vooral uit naar race- en sportwagens. Ik spaarde autoplaatjes en af en toe knipte ik een zwart/wit foto van een mooie auto uit de krant. Ik had al twee Dinky Toys en was daar heel zuinig op. Het waren best dure modellen. Alleen voor mijn verjaardag en Sinterklaas kreeg ik er een. Een verzameling opbouwen kostte op die manier veel tijd. Met het opsparen van kwartjes zakgeld probeerde ik mijn verzameling uit te breiden, maar zo af en toe kon ik toch de verleiding niet weerstaan van een patatje of een Jamin ijsje bij Siem Suiker. Maar boodschappen doen bij Leen Timmer en de zegeltjes sparen loonde de moeite; een volle kaart was een gulden waard en voor 2 gulden kon je al een Dinky Toy kopen. Ik heb er in de loop van de tijd meer dan 100 verzameld, ze zijn bijna allemaal in ons dorp gekocht en ik heb ook alle mooie doosje bewaard. Ze staan nog steeds in huis te pronken in mooie vitrines. Die gaan dus nooit meer weg! Met de Dinky Toys tentoonstelling in de Koperen Knop een aantal jaren geleden heb ik ook meegedaan

En... de autoliefhebberij is nog steeds aanwezig. In 1975 kocht ik bij Ames een nieuwe Audi 80 GT Rally in een speciale uitvoering, die maar een oplage van een jaar had. Hij is knalgeel, wat in de jaren 70 een van de populaire kleuren was.

Na vijf jaar als dagelijkse auto, is hij hobbyauto geworden en een binnenslaper. Als het droog weer is, maak ik af en toe een mooie rit. Hij rijdt nog steeds geweldig en kan nog goed meekomen in het verkeer. Dit jaar is hij al 49 jaar in mijn bezit, dus in 2025 vier ik samen met mijn auto het 50jarig jubileum!

Inmiddels ben ik ook in het bezit van een cabrio van hetzelfde merk, die 13 jaar oud is. Die twee auto's gaan dus ook niet meer weg! En er is ook nog een auto voor dagelijks gebruik. Zo zie je maar weer: de liefde voor speelgoedautootjes kan leiden tot een heus wagenpark! Wellicht een aanbeveling of een waarschuwing voor jonge ouders van nu ☺.

ENKELE WETENSWAARDIGHEDEN OVER DINKY TOYS

Dinky Toys is een Britse producent van modelauto's en onderdeel van het Meccano-concern.

Dinky Toys maakte auto's van zamak in ongeveer de schaal 1:43 in zowel Groot-Brittannië als Frankrijk (hoewel ook modellen voor Dinky werden geproduceerd in Nederland bij Best box en in Spanje door Pilen). Gedurende korte tijd probeerde Dinky Toys een met Lesneys Matchbox concurrerende lijn op te zetten, Mini Dinky, maar dit werd geen succes. De Britse en vooral Franse Dinky's worden vaak hoger in waarde aangeslagen. Eind jaren 70 verloor Dinky Toys meer en meer terrein en ten slotte ging het bedrijf failliet.

De merknaam werd in de jaren 80 gekocht door Matchbox, dat zowel oude als nieuwe modellen uitbracht. Matchbox zelf werd echter ook weer overgenomen, door Universal International, en de merknaam dreigde te verdwijnen. In 1997 werd Dinky Toys door overname een merk van Mattel.

De oude Dinky's zijn erg gewild bij verzamelaars, hoewel de populariteit minder is dan rond 2000, toen eBay zorgde voor een grote opleving in het verzamelen van Dinky Toys. Sinds 2010 is er in Frankrijk en later ook in Nederland (via de firma Atlas) een Kiosk serie opgestart waarin de oude Dinky Toys modellen opnieuw worden uitgebracht. De modellen zijn alleen door het Atlas-logo op de bodemplaat van de originele DT-modellen te onderscheiden.

SINT-JUTTEMIS

Wat betekent met sint-juttemis en waar komt deze uitdrukking vandaan? Met sint-juttemis betekent 'nooit'. De benaming sint-juttemis is voor het eerst aangetroffen in de Kronieken van Roermond, in 1577: "Het sol hun comen op St. Judtmisse" ('ze krijgen het met sint-juttemis'). Met sint-juttemis wordt weleens gecombineerd met als de kalveren op het ijs dansen, een uitdrukking die ook 'nooit' betekent.

Sint-juttemis is mogelijk een verzonnen feestdag van een verzonnen heilige. Maar waarom is dan juist sint-juttemis bedacht? Het woordenboek der Nederlandsche taal (WNT) vermeldt dat het Westfaals Sünt-Jüttendag kende, dat ook 'nooit' betekende. Het ligt het meest voor de hand om juttemis/Jüttendag te herleiden tot een eigenaam. Dan zijn er verschillende kandidaten: De naam Jutte komt mogelijk van het bijbelse Judit. Deze Judit heeft wel een officiële feestdag (7 september), maar die is tamelijk onbekend. Het is onduidelijk of deze dag ooit gevierd is. Elders wordt in een oud boek melding gemaakt van een heilige Judit (feestdag: 17 augustus). Halverwege de 12^e eeuw kwam in Duitsland een heilige Guda of Jutta van Amstein voor. Ook was er een heilige Jutta van Sangenhauen en Judith van Niederaltaich.

Carolus Tuinman legt in zijn spreekwoordenboek uit 1726 een verband met de legende van pausin Johanna, die de bijnaam Jut zou hebben gehad. Deze pausin heeft nooit een eigen feestdag gekregen. Sint-Juttemis is dus een spottende benaming van een feestdag die nooit bestaan heeft.

Jut kon ook een vrouw in het algemeen aanduiden: zo was een domme jut een 'dom vrouwspersoon'. Dat met sint-juttemis iets zou betekenen als 'met sint-welk-vrouwspersoon-dan-ook' wordt echter nergens vermeld.

Het WNT maakt ook melding van Jutjesdag, die in oktober werd gehouden: Het huren van boerenknechts en meiden geschiedde weleer ook op de markten. Alle boerenmeiden, die een dienst zochten, kwamen op de Utrechtse Neude staan met een takje in de hand; was de huur gesloten, dan brak men het takje.

Andere uitdrukkingen die nooit betekenen zijn: als Pinksteren op een dag vallen en In de prui-mentijd.

WORKSHOPS

HERFSTBLOEMSCHIKKEN 13 NOVEMBER 2024

Een workshop voor volwassenen, waarna u met een prachtig stuk naar huis gaat. De aanvang is om 19.30 uur. Vanwege de verwachte belangstelling moet u vooraf reserveren. U betaalt hier € 25,00 per persoon voor. Het voor de workshop te gebruiken materiaal, de entree voor het museum (en een bezoek aan de expositie van dat moment) is in de prijs inbegrepen, evenals een kopje koffie of thee en een glaasje met een zoutje na afloop. Dat wordt gegarandeerd een gezellige avond.

KIDSKERSTSTUK 18 DECEMBER 2024

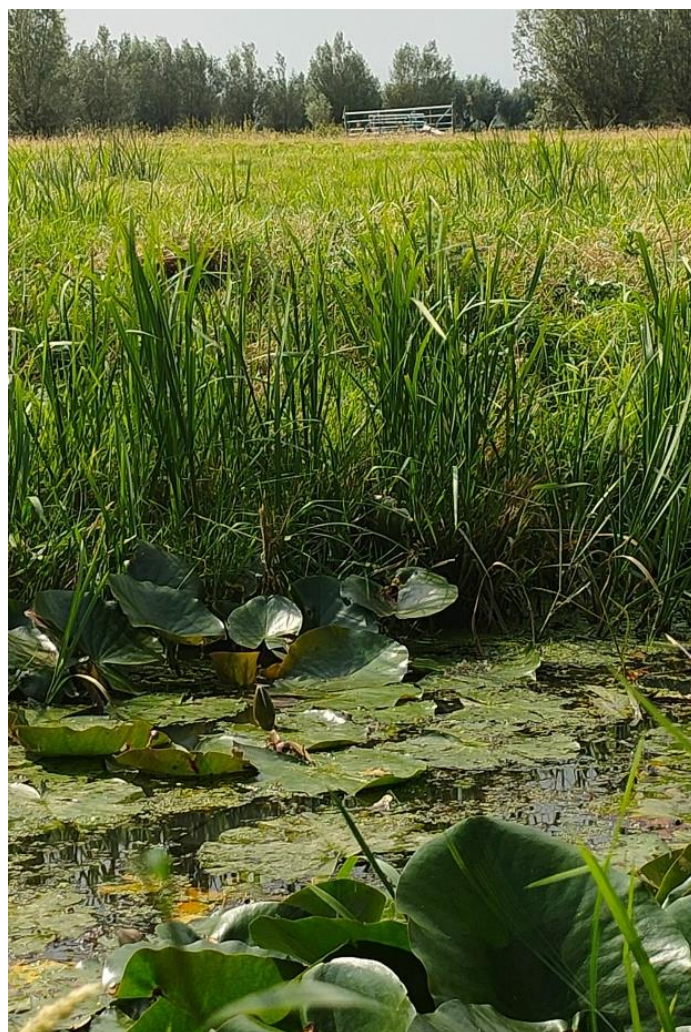
Een leuke middag in het museum. Kinderen vanaf de leeftijd van 6 jaar maken onder begeleiding een kerststuk dat na afloop mee mag naar huis. Het maken van het stuk gebeurt van 13.30 tot 15.30 uur. Daarna kan natuurlijk het museum worden bezocht. Deelname kost € 10,00 per kind, inclusief materialen, museumentree en limonade met wat lekkers. Er moet vooraf worden gereserveerd, zodat er voldoende materiaal kan worden ingekocht.

CULTUURHISTORIE

Op de tweede zaterdag van september jongstleden was het weer Gondelvaart. Een belangrijk stuk cultuurhistorie van de bewoners van een stukje lintbebouwing rond de Giessen. Datzelfde gevoel voor cultuurhistorie staat borg voor de magnifieke boerenhofstede, waar De Koperen Knop nu al weer 35 jaar een voor-aanstaande plaats in de regio en ver daarbuiten inneemt. De basis hiervan is een optimale samenwerking, van de vele vrijwilligers.

<p>COLOFON: Redactie : Dick de Jong - publicist. : Alida Ambachtsheer, Edith van der Hoogt-Drinkwaard, Anne-Marie Verhagen.en anderen. Foto's: Alida Ambachtsheer, Dick de Jong, Ewoud Klop, John Tomey en anderen. Voor deze uitgave zijn o.m. teksten van derden gebruikt. Als iemand meent dat hierbij de kopierechten zijn geschaad kan er contact worden opgenomen met de redactie.</p>	<p>MUSEUM DE KOPEREN KNOP het cultureel en historisch centrum in de ablasserwaard</p> <p>Binnendams 6 3373 AD Hardinxveld-Giessendam 0184-611366 www.koperenknop.nl koperenknop@koperenknop.nl bank nl93rabo0395001005 open: di t/m vr 13-17 uur en za 11-17 uur jul+aug ma 13-17 groepen afspraak</p>
--	---

QUOTE: **Wil je de liefde van je leven ontmoeten?
 Kijk dan eens in de spiegel.**